

Beslutningsforslag nr. B 137. Fremsat den 4. april 2000 af Jørn Jespersen (SF), Kristen Touborg (SF) og Jes Lunde (SF)

Forslag til folketingsbeslutning

om en ny strategi for offentliggørelse af kontrolresultater på fødevarerområdet

Folketinget opfordrer regeringen til at ændre strategien for offentliggørelse af kontrolresultater på fødevarerområdet, så følgende målsætninger fremmes:

- Offentliggørelsen skal understøtte og fremme de fødevarerpolitiske målsætninger om sunde og rene fødevarer af høj kvalitet.
- Offentliggørelsen skal bidrage til at sikre forbrugerne reelle valgmuligheder.

En ny strategi vil indebære, at kontrolresultater vedrørende restauranter og detailhandel løbende offentliggøres i en form, hvor samtlige virksomheder inden for et afgrænset område indgår i vurderingen.

Der skal endvidere ske offentliggørelse af navne på producenter, herunder oprindelsesland, importører og forretninger, der forhandler fødevarer med for højt indhold af pesticidrester.

Også oplysninger om producenter og forhandlere af fødevarer, som sælges i strid med fødeva-

relovens bestemmelser om vildledning, vil være egnet til offentliggørelse, f.eks. i form af månedlige lister.

På bakterieområdet vil det være hensigtsmæssigt at offentliggøre de forskellige slagteriers generelle statistik for salmonella m.v. På den måde kan forbrugerne vælge mellem forskellige varer, og offentligheden kan følge udviklingen.

Derimod bør offentliggørelse af navne på primærproducenter, som har fået påbud eller bøder, f.eks. på grund af for højt celletal eller medicinrester i mælken, kun finde sted i grove og/eller gentagne tilfælde, da disse oplysninger ikke bidrager til det frie forbrugsvalg, og da offentliggørelsen ikke har til formål at tjene som en straf i sig selv.

Regeringen opfordres til i indeværende folketingsår at foretage de nødvendige ændringer i administrative forskrifter samt fremsætte de lovforslag, som måtte være nødvendige.

Bemærkninger til forslaget

Den nuværende offentliggørelsesordning på fødevarerområdet har sig vist at være for begrænset til at kunne realisere målsætningerne i regeringens fødevarerpolitiske redegørelse fra januar 1998 om at forstærke indsatsen med hensyn til at sikre forbrugerne sunde fødevarer samt at hindre vildledende mærkning af fødevarerne. Offentliggørelsesordningen er efter forslagsstillernes opfattelse ikke i sin nuværende form et egnet instrument til at sikre det frie forbrugsvalg.

Lov nr. 471 af 1. juli 1998 om fødevarer m.m. indeholder dels hjemmel til at offentliggøre kontrolresultater, dels hjemmel til, at offentliggørelse kan ske elektronisk eksempelvis på Internettet. Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår, at offentliggørelsen omfatter navne på fysiske eller juridiske personer, der har modtaget forbud/påbud om omsætningsbegrænsende foranstaltninger, accepteret et bødeforlæg eller modtaget dom for overtrædelse af fødevarerlovgivningen.

Det har betydet, at der fra den 1. januar 2000 ikke længere kan ske offentliggørelse af kontrolresultater på restaurant- og detailhandelsområdet på den måde, som det tidligere er sket i København med en fuldstændig liste over f.eks. kontrollerede restauranter i et bestemt område og kontrolresultaterne i den forbindelse. Incitamentet til at sikre overholdelse af hygiejnereglerne er således ikke længere til stede, og forbrugerne har fået indskrænket deres forbrugsvalg på området væsentligt. Før kunne man via de offentliggjorte kontrolresultater følge med i, hvem der var gode til at overholde reglerne, og hvem der var knap så gode.

Forslagsstillerne finder, at hvis man løbende offentliggør navne på supermarkeder m.v., der har solgt frugt og grønt med for højt indhold af pesticider, vil man i løbet af kort tid opnå, at de pågældende supermarkeder vil stille strengere krav til deres leverandører, idet forbrugerne ellers vil undlade at foretage deres indkøb de pågældende steder.

Forslagsstillerne finder, at det en gang månedligt skal offentliggøres, hvilke supermarkeder der har solgt fødevarer med vildledende mærkning. Super-

markederne vil herefter meget hurtigt ikke sælge varer fra de pågældende leverandører.

Offentliggørelse af kontrolresultater er således – rigtigt anvendt – et meget effektivt og helt ubureaukratisk virkemiddel, som bør bruges i meget større omfang, end det sker i dag.

På Fødevarerdirektoratets hjemmeside findes for tiden en offentliggørelsesliste med følgende overskrift: »FødevarerVirksomheder, som har fået påbud, forbud eller bøder. Offentliggørelse pr. 1.2.2000.« For så vidt angår primærproducenter af mælk, indeholder offentliggørelseslisten navnene på 20 mælkeproducenter, som har fået påbud/forbud eller bøder for forskellige overtrædelser af lovgivningen, eksempelvis for forkert placering af en mælketank og for levering af mælk med rester af penicillin i.

Alle overtrædelserne er begået i perioden 8. januar 1999 til 15. december 1999. Det betyder, at der, for så vidt angår den første sag, er gået mere end et år, fra overtrædelserne er begået til offentliggørelsen på Internettet. Det fremgår i øvrigt af bemærkningerne til fødevarerloven, at situationer, som frembyder akut sundhedsfare ikke falder ind under offentliggørelsesordningen.

Af bemærkningerne til fødevarerloven fremgår det, at hensigten med offentliggørelse af kontrolresultater er at give forbrugerne et væsentligt forbedret grundlag for at træffe deres forbrugsvalg, hvilket må antages også at forøge den omhu, hvormed virksomhederne søger at sikre overholdelsen af lovgivningens krav til behandling og salg af fødevarer.

Det er efter forslagsstillernes mening klart, at bestemmelserne om offentliggørelse har et præventivt sigte. Altså hvis man begår overtrædelser af lovgivningen, bliver man hængt ud på Internettet. Mælkeproducenter, der leverer mælk med penicillin, bliver straffet med bøde. Derudover bliver de trukket for to dages mælkeleverancer af mejeriet, og endelig bliver deres navne lagt ud på Internettet.

Forslagsstillerne mener ikke, at man med offentliggørelse på denne måde i disse sager opfylder lovbe-
mærkningernes krav om at give forbrugerne et væ-

sentligt forbedret grundlag for at træffe deres forbrugsvalg. En forbruger kan ikke bruge disse oplysninger til at fravælge mælken og mælkeprodukterne. For det første kan man ikke på mælkekartoner se, hvilken producent der har leveret mælken. For det andet:

Når offentliggørelse sker mere end et år efter, at der har været problemer, har situationen forhåbentlig ændret sig for producenten.

Forslagsstillerne kan således ikke få øje på forbrugsvalget i denne situation.

Skriftlig fremsættelse

Jørn Jespersen (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om en ny strategi for offentliggørelse af kontrolresultater på fødevarerområdet.

(Beslutningsforslag nr. B 137).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.